



صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش های سیاسی

تشدید تقابل درونی در ناتو و پیامدهای آن (۲)



فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش های زیر قابل دسترس است:

– وب سایت خبرگزاری صداوسیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

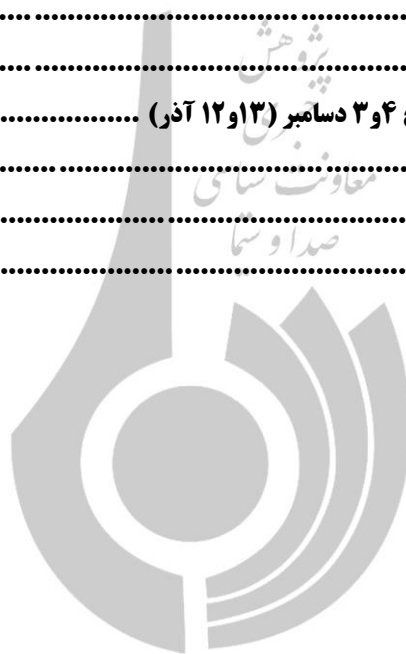
پژوهشگر: فرشته مقدم

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

- نکات برجسته ۲
- مقدمه ۳
- کردهای شمال سوریه و تعارض در دیدگاه ها ۳
- "نابسندگی" در ظرفیت های نظامی - امنیتی ناتو ۳
- چرا فرانسه؟! ۴
- موضع گیری های ناتو و برخی اعضا از اظهارات مکرون ۴
- دبیر کل ناتو ۴
- آلمان ۴
- روسیه ۵
- دو لبه بودن انتقاد مکرون ۵
- هزینه های آمریکا در ناتو ۵
- برگزاری نشست سران ناتو در لندن در تاریخ ۲ و ۳ دسامبر (۱۳ و ۱۲ آذر) ۶
- رئیس بیانیه پایانی ناتو ۷
- جمع بندی: ۸
- پیش بینی: ۹



- حمله ترکیه به شمال سوریه مخالف ماده ۵ اساسنامه پیمان ناتو
- اقدام نظامی ترکیه بدون هماهنگی و نشست با دیگر اعضای ناتو
- کردهای شمال سوریه از منظر ترکیه " تروریست " و از دیدگاه اروپائیان؛ "متحد غرب در مبارزه با داعش"
- اروپائیان به سرکردگی فرانسه به دنبال ظرفیت‌های مستقل دفاعی برای اروپا
- ترامپ مخالف هرگونه تلاش اروپا برای ساختارها و تقویت توانمندی مستقل دفاعی اروپا
- حمایت تمام قد ینس استولتنبرگ، دبیرکل ناتو از مواضع آمریکا
- حمایت مرکل از آمریکا و همسو با واشنگتن
- تأکید مقامات روسی بر تلاش آمریکا جهت سیطره بر غرب آسیا
- استقرار دپوهای تسلیحاتی امریکا در منطقه به‌ویژه در کویت و رژیم اشغالگر قدس
- تهدید ناتو از سوی ترامپ مبنی بر اعمال تنبیهات تجاری در صورت عملیاتی نکردن تعهدات نشست لندن
- تعارض بین "محور اروپایی" و "محور آمریکایی" در داخل ناتو

در اکتبر ۲۰۱۹ رخدادی مهم، باعث شد تا اختلاف، تفرقه و واگرایی در ناتو بسیار برجسته تر شود. ماجرا از این قرار بود که در پی تماس تلفنی در ۶ اکتبر بین ترامپ و اردوغان، ترکیه سه روز بعد با چراغ سبز آمریکا تهاجم خود به شمال سوریه را تحت عملیات "چشمه سرخ" در ۹ اکتبر آغاز کرد. این در حالی بود که تا آن زمان آمریکا عملاً حداقل مانع از این شده بود که ترکیه بتواند به کردهای این منطقه حمله کند.^۱ حمله آنکارا به شمال سوریه برای سران اروپا مخصوصاً فرانسه ایجاد تردید کرد. باید توجه داشت محور و قلب ناتو ماده ۵ اساسنامه این پیمان است. طبق این ماده حمله به کشور عضو، حمله به تمامی اعضا تلقی می‌شود و دیگر کشورهای عضو موظف هستند که دفاع کنند. این اصل در واقع اصل «دفاع جمعی» است. ولی ناگهان سران اروپایی مشاهده کردند که هم آمریکا و هم ترکیه که بزرگترین نیروها را در ناتو دارند^۲، بدون هماهنگی و نشست با دیگر اعضا، یک اقدام نظامی را رقم می‌زنند که به شدت مخالف منافع اروپا بود.

این پژوهش به روش «مصاحبه عمیق» با حضور «دکتر میرطاهر» کارشناس ارشد مسائل راهبردی انجام شده است تا با رویکرد توصیفی در وهله نخست اقدام نظامی آنکارا در شمال سوریه و در پی آن واکنش فرانسه و دیگر اعضا ناتو تبیین و بررسی شود و در نهایت به واکاوی لایه های درونی تشدید تقابل در ناتو و پیامدهای آن بپردازد.

□ کردهای شمال سوریه و تعارض در دیدگاه ها

در حالی که ترکیه کردهای شمال سوریه را تروریست می‌نامد، از دیدگاه اروپائیان آنها در مبارزه با داعش متحد غرب هستند. از منظر اروپائیان حمله ترکیه به شمال سوریه، ضربه بزرگی را به وجهه ناتو زده است. در همین راستا مکرون رئیس جمهور فرانسه در مصاحبه‌ای با نشریه اکونومیست، اظهارات جدیدی را درباره ناتو و وضعیت آن مطرح کرد. وی با اشاره به چراغ سبز آمریکا و حمله ترکیه به شمال سوریه گفت: «چیزی که شاهد آن هستیم مرگ مغزی ناتو است. شما شاهد هیچ هماهنگی یا تصمیم‌گیری راهبردی بین آمریکا و متحدان ناتو نیستید. آمریکا در حال پشت کردن به ماست که این موضوع را می‌توان در خروج ناگهانی نیروهای آمریکایی از شمال شرق سوریه بدون مشورت با متحدان ناتو مشاهده کرد.» نکته مهمی که مکرون نتیجه می‌گیرد این است: «با توجه به بی‌تعهدی آمریکا در قبال ناتو کشورهای اروپایی نباید برای دفاع از خود به آمریکا اتکا کنند.»

□ "نابستگی" در ظرفیت های نظامی - امنیتی ناتو

با رویکرد روندشناسانه به نظر می‌رسد یکی از روندهایی که از سال‌ها قبل شروع شده این است که به دلایل متعدد اروپاییان به این فکر افتادند که نباید به ظرفیت‌های نظامی - امنیتی ناتو برای حفظ امنیت اروپا "بسنده"^۳ کنند. به همین دلیل اروپائیان چندسالی است به دنبال ظرفیت‌های مستقل دفاعی برای خود هستند از جمله:

(۱) ایجاد ارتش مشترک اروپایی

(۲) ایجاد صندوق دفاعی اروپایی

^۱ - گفتنی است ترکیه و آمریکا سال‌ها در باره کردهای شمال سوریه با هم اختلاف داشتند.

^۲ - عضو مهم جناح جنوبی ناتو

^۳ - اینجا بحث نابستگی است، این نکته بسیار مهم است.

۳) انجام پروژه های مشترک دفاعی

نکته جالب اینجاست که سرکردگی این تلاش اروپا را فرانسه به عهده دارد. در آخرین موضع گیری مکرون شدیداً از آمریکا انتقاد کرد که چرا آمریکا به اروپائی‌ها فشار شدیدی برای خرید هواپیماهای جنگنده نسل پنجمی F۳۵ وارد می‌کند.

□ چرا فرانسه؟!

۱. فرانسه، از زمان ژنرال دوگل شدیداً بر ایجاد ظرفیت‌های مستقل اروپایی تأکید می‌کرد.
۲. پاریس همواره بر انجام پروژه های مشترک نظامی اروپایی تأکید می‌کند.

در ارتباط با محور دوم می‌توان مصداق‌های را برشمرد از جمله؛ پروژه هواپیمایی «تورنادو»، مشترک بین آلمان، بریتانیا و ایتالیا. پروژه هواپیمایی «تایفون»، مشترک بین آلمان، بریتانیا، اسپانیا و ایتالیا. پروژه هواپیمایی «آلفاجت»، پروژه هواپیمایی جگوار و بسیاری از پروژه‌های مشترک دیگر در سطح اروپا که آخرین نمونه آن نیز همکاری مشترک فرانسه و آلمان برای ساخت هواپیمای جنگنده نسل پنجم اروپایی است.

آمریکا با تمامی این پروژه‌ها سر ناسازگاری دارد. اصولاً ترامپ و دولت وی مخالف هرگونه تلاش اروپا برای اصلاح ساختارها و تقویت توانمندی مستقل دفاعی اروپاست.

با یک رویکرد توصیفی و نه تجویزی و ارزشی و از موضع واقعیت بیرون، می‌توان گفت که فرانسه به دلایل خاص هیچ‌گاه از زمان دوگل تاکنون مایل نبوده است که تحت سلطه آمریکا باشد. دوگل در سال ۱۹۶۶ نامه ای به جانسون رئیس جمهور وقت آمریکا نوشت و در آن اعلام کرد فرانسه مایل به میزبانی پایگاه‌های آمریکایی نیست. آن زمان ۳۰ پایگاه آمریکایی در فرانسه تعطیل و پاریس از جناح نظامی ناتو خارج شد و به دنبال ظرفیت‌های نظامی مستقل رفت. فرانسوی‌ها بر خلاف آلمانی‌ها^۱ به استقلال عمل اروپا خیلی اهمیت می‌دهند.

□ موضع گیری های ناتو و برخی اعضا نسبت به اظهارات مکرون

دبیر کل ناتو

البته ناتو هم نقشی موزیانه ایفا می‌کند. به نظر می‌آید که ینس استولتنبرگ، دبیرکل ناتو عامل آمریکاست، چرا که تمام مواضع متخذه آن، فقط به نفع آمریکاست. وی موضع بسیار منتقدانه ای از مکرون گرفت. استولتنبرگ دبیرکل ناتو می‌گوید: «وحدت اروپا نمی‌تواند جایگزین وحدت دو سوی آتلانتیک شود. اتحادیه اروپا بدون دریافت کمک از بیرون نمی‌تواند از اروپا دفاع کند.»

آلمان

اما موضع مهم تر مربوط به آلمان است. آلمانی‌ها همواره با فرانسه برای ایجاد ظرفیت‌های مستقل دفاعی اروپا همکاری کردند، اما در این مورد خاص به نظر می‌آید که آلمان‌ها موضع دیگری اتخاذ کرده اند. مرکل بعد از اظهارات مکرون گفت: «سخنان تند مکرون غیرضروری بود. حتی اگر مشکلاتی داشته باشیم باید در کنار هم باشیم. همکاری دو سوی آتلانتیک برای ما ضروری

^۱ - از لحاظ تشبیهی به نظر می‌رسد رفتار آلمانی‌ها با آمریکا شبیه رفتار ژاپنی‌هاست. اینها به رغم اینکه در جنگ دوم جهانی بیشترین و شدیدترین دشمنی و مقاومت را در قبال آمریکا داشتند، بعد از جنگ دوم آن چنان این کشورها خرد شدند-مخصوصاً ژاپن -که مرعوب قدرت شدند.

است. «هایکو ماس وزیر امور خارجه آلمان نیز در این باره تأکید دارد که؛ «بدون آمریکا، نه آلمان و نه اروپا به محافظت موثر از خودشان قائل نخواهند بود.»

این اظهارات بیانگر آن است که آلمان‌ها خود را به آمریکا بسیار بسیار وابسته می‌دانند و این خیلی مهم است. اما فرانسوی‌ها کاملاً مشی مستقل را دنبال می‌کنند.

روسیه

خانم ماریا زاخارووا، سخنگوی وزارت خارجه روسیه در واکنش به اظهارات مکرون گفت: «اینکه ناتو به مرگ مغزی دچار شده، مسئله تعجب آوری نیست، تعجب آور این است که یکی از سران ناتو آن را به زبان آورده است.» گفتنی است هرچه ناتو تضعیف شده و به شکاف بیشتری دچار شود این در راستای منافع امنیتی روسیه است. لاوروف وزیر خارجه روسیه بعد از این نشست اعلام کرد که؛ «ناتو درصدد سیطره بر غرب آسیا (خاورمیانه) است، ناتو بعد از اینکه سایه خود را بر اروپا و اقیانوس اطلس انداخته، در حال حاضر قصد دارد در غرب آسیا سیطره پیدا کند.»

□ دو لبه بودن انتقاد مکرون

(۱) لبه اول خطاب به آمریکا مبنی بر رویکرد یکجانبه گرایانه آن مبنی بر خروج نیروهایش از شمال سوریه تأکید دارد.
(۲) لبه دوم متوجه ترکیه و چرایی بر سر این بود که ترکیه بدون هماهنگی با دیگر اعضاء، عملیاتی علیه متحدین کردی انجام داده است.

بعد از حدود یک ماه اردوغان در ۸ آذر اظهارات مکرون درباره ناتو را ناشی از درک نادرست و سطحی دانست و گفت: «ما باید بینیم خودتان مرگ مغزی شده‌اید یا خیر؟!» گفتنی است که آمریکا از اظهارات اردوغان حمایت کرد.
لذا پیش بینی می‌شد که در نشست ناتو در لندن، این اختلافات حتماً محل بحث و جدال جدیدی بین دو گروه فوق یعنی "جناح اروپا محور" و "جناح آمریکامحور" شود.

□ هزینه های آمریکا در ناتو^۱

هزینه هایی که آمریکا برای ناتو انجام می‌دهد شامل سه بخش است:

- (۱) هزینه های نگهداری از پایگاه ها و مقرهای ناتو
- (۲) هزینه هایی که صرف مسائل امنیتی و برخی عملیات های نظامی مشترک می‌کند.
- (۳) جدای از اینها آمریکا در چندسال اخیر همان کاری که در حوزه خلیج فارس انجام داد را در مورد حوزه بالتیک انجام می‌دهد.

^۱ - شهر وات فورد در شمال شرق لندن

^۲ - قبل از تشکیل نشست ناتو، اتفاق مهمی رخ داد و آن اینکه با توجه به فشار شدید آمریکا یک طرح جدید در مورد سهمیه اعضاء در این پیمان تعمیم پیدا کرد. اما قبل از اینکه این طرح ناتو اعلام شود، آمریکائیان رسماً اعلام کردند که سهم خود را در ناتو از ۲۲٪ به ۱۶٪ کاهش می‌دهند. ولی طرح ناتو در ۸ آذر که دبیرکل ناتو آن را اعلام کرد، مبنی بر این است که آلمان و آمریکا سهم مساوی بدهند، لذا بقیه هزینه بین دیگر کشورها تقسیم می‌شود. سهم آلمان ۱۴/۸ درصد و آمریکا ۱۶ درصد.

در جنگ خلیج فارس در سال ۱۹۹۱، آمریکایی‌ها به یک کمبود و نقیصه بزرگ پی بردند. وقتی صدام به کویت حمله کرد در سال ۱۹۹۰، عملیات نظامی ۱۹۹۱ شروع شد. چرا؟! برای اینکه آمریکایی‌ها ناچار شدند چندین ماه وقت صرف کنند تا با کشتی تجهیزات و نیروها را به تدریج وارد عربستان و قطر کنند.

لذا آمریکایی‌ها از آن به بعد دپوی تسلیحاتی^۱ درست کردند، که این دپوها عمدتاً در کشور کویت است.^۲ دپوی تسلیحاتی یعنی حجم فوق العاده ای از تسلیحات؛ طوری که اگر یک رخداد غیرمترقبه در منطقه رخ بدهد آمریکا فقط نیازمند انتقال نیرو با هواپیما خواهد بود. برای مثال هواپیمای ترابری C^۵ می‌تواند هزار نیرو و هواپیمای C^{۱۷} آمریکا حدود ۶۰۰-۵۰۰ نفر را به صورت نظامی جابجا کند.

آمریکا در جمهوری‌های سه گانه بالتیک (استونی، لیتوانی و لتونی) که با روسیه هم مرز هستند، در لهستان و حتی در اروپا هم دپوی تجهیزاتی برقرار کرده است.

□ برگزاری نشست سران ناتو در لندن در تاریخ ۳ و ۴ دسامبر (۱۲ و ۱۳ آذر)

اتفاقاتی که در این نشست رخ داده است:

(۱) ترامپ سخنرانی‌های فوق العاده طولانی و کنفرانس‌های مطبوعاتی خیلی طولانی انجام داد که محورهای ذیل را شامل می‌شود:

– انتقاد و شکایت از کشورهای عضو ناتو به خاطر عدم تامین هزینه‌های نظامی ناتو و بودجه نظامی.

– محور دوم خطاب به مکرون بود و حرف‌های وی را زنده توصیف کرد و گفت: «فرانسه بیش از دیگر کشورهای اروپایی به ناتو نیاز دارد.»

نکته مهم در اینجا این است که مکرون عقب نشینی نکرد و صراحتاً گفت که: «ما باید تکلیف خود را بدانیم. ما نمی‌توانیم منافع و جان سربازانمان را بدون مشخص شدن اهداف و ماهیت ناتو هزینه کنیم.»

(۲) ترامپ مجدداً کشورهای ناتو را تهدید کرد، در این رابطه گفت: «درست نیست که آمریکا در خصوص ناتو و تجارت مورد سوء استفاده قرار بگیرد و این چیزی است که در حال رخ دادن است. ما اجازه نمی‌دهیم چنین چیزی رخ بدهد.» این در حالی است که مدتی بعد از نشست هم صراحتاً اعضاء ناتو را تهدید کرد که: «اگر تعهداتی که در نشست لندن به عهده گرفته‌اند انجام ندهند، آمریکا تنبیهات تجاری را علیه آنها وضع خواهد کرد.»

(۳) سران ناتو موافقت کردند که سالانه ۱۳۰ میلیارد دلار و در مجموع حدود ۴۰۰ میلیارد دلار تا سال ۲۰۲۴ در زمینه تامین هزینه‌های ناتو و بودجه‌های نظامی صرف نمایند.

البته به نظر می‌رسد که به دلایل ذیل عملاً در مورد نقش، هویت و ماهیت ناتو و وضعیت کلی آن مجدداً بین اعضا هیچ‌گونه توافقی حاصل نشد.

الف) مناقشه بین مکرون و ترامپ ادامه پیدا کرده است.

^۱ - دپوی نظامی صرفاً تجهیزاتی است.

^۲ - البته آمریکا در رژیم اسرائیل هم یک دپوی تسلیحاتی دارد.

^۳ - این بودجه در رسانه‌های فارسی غلط اینگونه منتشر شده است: "سران ناتو موافقت کردند که ۴۰۰ میلیارد دلار به هزینه‌های ناتو اختصاص دهند!"

ب) آلمان با اقدامات نظامی مخالفت کرد و اولویت را به اقدامات سیاسی اختصاص داد.

ج) کانادا از موضع آلمان حمایت کرد.

نکته ای که بر آینده تاثیر می‌گذارد، این است که در جریان ضیافت شام در کاخ باکینگهام، سران فرانسه، کانادا، بریتانیا و هلند (مخصوصاً ترودو) ترامپ را به دلیل وراجی‌ها به سخره گرفتند و به همین دلیل ترامپ ضمن اینکه ترودو را "دورو" نامید در کنفرانس مطبوعاتی شرکت نکرد و این مسئله برای وی خیلی گران تمام شد.

جوزف بایدن رقیب اصلی دموکرات ریاست جمهوری ۲۰۲۰، این فرصت را مغتنم شمرد و گفت: «دنیا در حال خندیدن به ترامپ است. آنها، وی را به همان شکلی که هست می‌بینند، به شکل خطرناکی بی‌کفایت و ناتوان برای هدایت جهان. ما نمی‌توانیم ۴ سال دیگر به او به عنوان فرمانده کل قوا اعتماد کنیم.»

روزنامه ایندیپندنت پس از آن اشاره کرد که سران ناتو از دو چیز خیلی خسته شده‌اند، یکی "اختلافات شدید داخلی" و دیگری "وراجی‌های بی‌پایان ترامپ".

مسئله دیگر که مهم بود، اختلاف نظری است که در مورد روسیه و چین وجود دارد. در بیانیه پایانی تأکید شده است که چین هم فرصت و هم چالش است و ما اقدامات چین را در عرصه جهانی دنبال می‌کنیم.

با توجه به اینکه اروپایی‌ها به شدت به چین نزدیک می‌شوند و چین هم به دنبال فرصت‌های بسیار بی‌شماری در اروپا می‌گردد، حتی به دنبال انعقاد پیمان تجارت آزاد با اروپایی‌هاست. لذا این موضع‌گیری علیه چین به دلیل فشار ترامپ بوده است.

□ رؤس بیانیه پایانی ناتو

بیانیه پایانی ناتو ۹ بند دارد که خلاصه وار به آنها پرداخته می‌شود:

۱) در بند اول که با تعارف شروع می‌شود، تأکید دارد که همبستگی، وحدت و انسجام جزء اول و بنیادین این ائتلاف است.

۲) بند دوم مهم است زیرا تعهدات جدید سران اروپایی را آورده است و تأکید دارد که طبق ماده ۳ پیمان واشنگتن؛ «ما تقویت ظرفیت انفرادی و جمعی خود را برای دفاع در برابر هر نوع حمله ادامه می‌دهیم.»

۳) در این بند به بحث تهدیدات و چالش‌ها می‌پردازد:

- اقدامات تهاجمی روسیه تهدیدی برای امنیت اروپا و آمریکای شمالی به شمار می‌رود.

- تروریست در همه اشکال وجود دارد و برای ما هنوز یک تهدید است.

- بازیگران دولتی و غیردولتی نظم بین‌المللی ایجاد شده بر پایه قواعد را به چالش می‌کشند.

- بی‌ثباتی در آن‌سوی مرزهای ما به مهاجرت غیرقانونی دامن می‌زند.

- ما با تهدیدات سایبری و چندوجهی روبه‌رو هستیم. (چین را یکی از کشورهایی می‌دانند که تهدیدات جدی سایبری را می‌تواند علیه ناتو و کشورهای عضو اعمال کند.)

۴) ناتو یک ائتلاف دفاعی است و برای هیچ کشوری تهدید نیست.

۵) روسیه مسئول از میان رفتن پیمان نیروهای هسته‌ای میانبرد است و ما به اقدامات متقابل برای رفع این تهدید از جانب روسیه ادامه می‌دهیم.

۶) ناتو کاملاً به نظام نظارت بر تسلیحات و خلع سلاح و عدم اشاعه سلاح هسته‌ای پایبند است.

۷) به اقدامات برای افزایش امنیت از طریق گفتگوهای سیاسی، حمایت از شرکا و سازمان های بین المللی ادامه می دهیم.

۸) به منظور حفظ امنیت خود همگی باید به آینده چشم بدوزیم. در این بند بر لزوم دستیابی به فن آوری نوین از جمله اینترنت و مخابرات نسل پنجم^۱ تکیه می کند. البته بحث جنگ سایبری و بحث فضا که بسیار مهم است را هم مطرح می کند. «ما نقش ناتو را در حوزه امنیت بشر بسط می دهیم. ما می دانیم که نفوذ روزافزون و سیاست های بین المللی چین هم فرصت است و هم چالش. ما به عنوان یک ائتلاف به شکل هم صدا به این چالش پاسخ می دهیم.»

نکته: یکی از مهم ترین تحولات و مصداق واقعی اعمال فشار آمریکا بر دیگر اعضا عرصه فضا بود که، ناتو قبول کرد که از این به بعد عرصه فضا هم، عرصه عملیات ناتو باشد.

۹) «با توجه به تحولات راهبردی که رخ داده، از دبیرکل خواسته ایم که جمعی از افراد متخصص تشکیل دهد که یک فرآیند آینده نگرانه را در راستای تقویت برد سیاسی و مشورتی ناتو ارائه بدهیم.»

نکته: بند ۹ به طور غیرمستقیم به تحولات محیطی سیاسی معترف است.

مکرون در پیام توثیقی در ارتباط با بیانیه پایانی که روسیه را به عنوان تهدید قلمداد کردند، نوشت: «دشمن ناتو کیست؟ روسیه دیگر دشمن نیست. این کشور همچنان "تهدید" است اما درباره برخی موضوعات هنوز "شریک" محسوب می شود. دشمن امروز ما تروریسم بین الملل و به خصوص تروریسم اسلام گراست.»^۲

□ جمع بندی:

چند تشکیک بر بحث وارد است:

۱) تعارض بین "محور اروپایی" و "محور آمریکایی" در داخل ناتو کماکان ادامه پیدا خواهد کرد.

"محور اروپایی" با محوریت فرانسه و "محور آمریکایی" به رهبری آمریکا. فرانسوی ها معتقد به تغییر ساختار و اهداف ناتو با توجه به تحولات محیط پیرامونی و بین المللی هستند. حال آنکه محور واشنگتن معتقد است که ناتو به همین شکل کنونی پاسخگوی چالش هاست و باید تحت هدایت آمریکا به بقای خود ادامه دهد.

۲) در ارتباط با بحث بودجه، بین وعده دادن و عمل کردن خیلی فاصله است. سران ناتو وعده داده اند که تا ۲۰۲۴، ۴۰۰ میلیارد دلار به ناتو هزینه نظامی اختصاص بدهند. به نظر می رسد این مسئله مورد تردید باشد.

۳) اساساً بین اعضا ناتو درباره دو بازیگر بسیار مهم بین المللی یعنی "روسیه" و "چین" اتفاق نظر وجود ندارد. اولاً در مورد روسیه با دو نگاه "حداکثری" و "حداقلی" مواجه هستیم. "نگاه حداکثری" را آمریکا دارد. در این چارچوب روسیه، دشمن تمام عیار غرب است و هرگونه همکاری با روسیه مخصوصاً در حوزه انرژی باید قطع شود.

نگاه حداکثری آمریکا: روسیه دشمن قطعی ← تهدید قطعی ← برخورد قطعی

"نگاه حداقلی" اروپایی بر این که روسیه تهدید است صحنه می گذارند، اما بر این باور است که روسیه شریک هم هست و نمی بایست روسیه را در گوشه رینگ گذاشت تا این کشور تحریک شود. اروپایی ها بیش از ۳۵ درصد به گاز روسیه وابسته

^۱ - گفتنی است که چین پرچم دار مخابرات نسل پنجم است.

^۲ - در این مورد که روسیه دشمن نیست، ترکیه و فرانسه اتفاق نظر دارند، اما به بحث تروریسم که می رسند، فرانسوی ها، کردها را تروریست نمی دانند، اما ترکیه، کردها را تروریسم می دانند.

هستند و کشورهایی مثل آلمان و اتریش نه تنها خواهان قطع این رابطه نیستند بلکه خواهان ادامه و توسعه این همکاری ها هستند.

از سویی آیا چین به واقع برای اروپایی ها تهدید است؟ اروپا در جنگ و تقابل تجاری با آمریکا یک نگاه به چین دارد. چراکه چین و اروپا منافع مشترک در مورد سیاست حمایت گرایانه اقتصادی ترامپ دارند. پیش بینی می شود جنگ تجاری اروپا و آمریکا شدت پیدا خواهد کرد، مخصوصاً با توجه به مالیاتی که فرانسه خواهان گرفتن از شرکت های فن آوری مثل گوگل، اپل، فیسبوک، نفتلیکس و آمازون و ... است^۱. در مقابل آمریکا تأکید کرده که در صورت اعمال این مالیات، واشنگتن هم ۱۰۰ درصد تعرفه برخی از کالاها را اضافه می کند اما پاریس همچنان عقب نشینی نکرده است.

□ پیش بینی:

علی رغم لفاظی هایی که در بیانیه پایانی شده است، کماکان اختلاف بین اعضاء ناتو ادامه پیدا خواهد کرد و احتمال دارد در آینده تک روی کشورهای عضو ناتو افزایش پیدا کند. به واقع در مورد آینده و مأموریت های ناتو به شدت تردید به وجود می آید. لذا در نشست ناتو که ادعای وحدت، انسجام و همبستگی شده است، این حرف واقعی به نظر نمی رسد چرا که نه تنها اختلاف حل نشد بلکه تشدید هم شد.



^۱ - لایحه مذکور باهدف جلوگیری از فرار مالیاتی شرکت های چندملیتی ارائه شده که در کشورهایی اروپایی با قوانین مالیات اندک مقرهای خود را تأسیس می کنند. در حال حاضر این شرکت ها در کشورهایی که فروش انبوه دارند (مانند فرانسه) تقریباً هیچ مالیاتی نمی پردازند. به هر حال لایحه مذکور شامل مالیاتی ۳ درصدی بر درآمد شرکت های دیجیتال از بازار فرانسه است. البته شرکت هایی ملزم به اجرای این قانون می شوند که درآمد آنها در سراسر جهان بیش از ۷۵۰ میلیون یورو و همچنین درآمد آنها از بازار فرانسه بیش از ۲۵ میلیون یورو باشد.